

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים: חברי הכנסת יצחק פינדרוס

משה גפני

יעקב אשר

יבון אזולאי

פ/25/4482

הצעת חוק לתיקון פקודת התעבורה (איסור התניית שכר לנציג בעל רישיון להפעלת קו אוטובוס
כנגד מתן קנס לנוסע בלא כרטיס), התשפ"ד-2024

הוספת סעיף 1ה61.1. בפקודת התעבורה¹, אחרי סעיף 61ה יבוא:

"איסור התניית שכר 61ה1. (א) בעל רישיון להפעלת קו שירות באוטובוס,
לנציג בעל רישיון לא יתנה תשלום שכר לנציג בעל הרישיון במתן
כנגד מתן קנס קנסות לנוסע ללא כרטיס ולא יציע לו גמול על מתן
לנוסע בלא כרטיס קנסות לנוסע ללא כרטיס.

(ב) בסעיף זה –

"נוסע ללא כרטיס" – נוסע שלא שילם מראש את
דמי נסיעתו או נוסע שלא הציג או לא מסר
כרטיס לאחר שנציג של בעל הרישיון דרש
זאת ממנו;

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 7, עמ' 173.

"קנס" - דמי הנסיעה לפי תעריף מוגדל

כמשמעותו בסעיף 61ה(א).

דברי הסבר

לפי סעיף 61ה לפקודת התעבורה, נוסע שלא שילם מראש דמי נסיעה בעד נסיעה באוטובוס, או נוסע שלא הציג או לא מסר כרטיס לאחר שנציג בעל רישיון להפעלת קו השירות באוטובוס (להלן – מבקר) דרש זאת ממנו, עשוי להיות מחויב בתעריף מוגדל (להלן – קנס) שבסמכות המפקח על התעבורה לקבוע. בחלק מחברות התחבורה הציבורית, משכורתו של מבקר מושפעת ישירות מכמות הקנסות החודשיים שהוא מחלק בחודש לנוסעים.

שיטת תשלום שכר ותוספות שכר שתלויה במספר הקנסות, גורמת במקרים רבים ל"מוטיבציית יתר" של המבקרים לקנוס נוסעים חפים מפשע ששילמו את דמי הנסיעה בתואנות שונות ומשונות, כאשר בחלק מהמקרים הנוסעים לא יכלו לשלם עבור הנסיעה עקב תקלה טכנית, למרות שהם רצו לשלם עבור הנסיעה.

בימים עברו, שוטרי משטרת ישראל ופקחי חנייה של רשויות מקומיות, קיבלו תוספות שכר בהתאם לתפוקות הקנסות שהשיתו. שיטה תגמול זו הופסקה, עקב ניגוד העניינים של השוטרים והפקחים שמיהרו לתת קנסות, גם במקרים שהקנס לא היה מוצדק – וזאת במטרה להשלים ולהגדיל את ההכנסה החודשית.

הוראה ברוח זו, קיימת גם בסעיף 84 לחוק לשכת עורכי הדין, שאוסרת על עורכי דין לגבות שכר בהתאם לתוצאות במשפט פלילי, מחשש שעורך הדין ישקר לבית המשפט כדי שלקוחו יזוכה במשפט והוא יקבל שכר גבוה. על אחת כמה וכמה, שחשש כזה קיים בעניין פקחי תחבורה ציבורית. לא מן הנמנע כי מבקר שיקבל תוספת תשלום עבור כל קנס, תגרום לכך שמתן הקנס יהיה נגוע בשיקולים זרים ובניגוד עניינים מובנה, שכן למבקר יש אינטרס מובהק לקנוס כמה שיותר נוסעים כדי להגדיל את שכרו.

לאור האמור, מוצע לקבוע כי שכרו של מבקר לא יותנה ולא יוצע תגמול למבקר כתלות במספר קנסות לנוסעים ללא כרטיס, שיחולקו בחודש קלנדרי על ידי המבקר כאמור. לעניין הצעת החוק, נוסע ללא כרטיס הוא נוסע שלא שילם את דמי נסיעתו או נוסע שלא הציג או לא מסר כרטיס לאחר שמבקר דרש זאת ממנו.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום

כ"ב באדר ב' התשפ"ד (01.04.2024)